

103 930

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1
118 11 Praha 1

telefon: 257 085 111
fax: 224 318 155
e-mail: epodatelna@mkcr.cz

Město Lomnice nad Popelkou
Husovo náměstí 6
512 51 Lomnice nad Popelkou

Národní památkový ústav ústřední pracoviště Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1	
Dčíslo	- 4 -06- 2010
Čj.	4538
Přílohy: 6 listů	Odd: OEDP

Váš dopis značky

Naše značka
MK 6152/2010 OPP

Vyřizuje/linka
Ščobáková Eva /435

V Praze dne
28.04.2010

Věc: rozhodnutí o prohlášení **budovy Tylova divadla čp. 2 s pozemkem parc. č. st. 915, k. ú. a obec Lomnice nad Popelkou, okres Semily, Liberecký kraj**, za kulturní památku

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 6152/2010 OPP ve výše uvedené věci.

N. Ulbrichová
Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Ministerstvo kultury
odbor památkové péče
Maltézské náměstí 1
118 01 Praha 1 - Malá Strana
IČO: 00023671

Příloha: 1x rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 6152/2010 OPP

Stejnopis obdrží:

1. ☒ Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
2. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci
3. Krajský úřad Libereckého kraje, úsek státní památkové péče
4. Městský úřad Semily úsek státní památkové péče
5. Katastrální úřad pro Liberecký kraj, Katastrální pracoviště Semily
6. vlastní

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1
118 11 Praha 1

MKCRX001A3TL

telefon: 257 085 111
fax: 224 318 155
e-mail: epodatejna@mkcr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 25. 5. 2010

V Praze dne 29. 4. 2010
Č. j.: MK 6152/2010 OPP

za správnost: *Urodsky*

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče

prohlašuje

podle ustanovení § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **budovu Tylova divadla čp. 2 s pozemkem parc. č. st. 915, k. ú. a obec Lomnice nad Popelkou, okres Semily, Liberecký kraj**, za kulturní památku.

V tomto řízení dle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění, je účastníkem řízení vlastník výše uvedené **budovy Tylova divadla čp. 2 s pozemkem parc. č. st. 915, k. ú. a obec Lomnice nad Popelkou, okres Semily, Liberecký kraj**, Město Lomnice nad Popelkou, IČ 00275905, sídlem Husovo náměstí 6, 512 51 Lomnice nad Popelkou.

Nedílnou součástí výroku tohoto rozhodnutí je zakres budovy Tylova divadla čp. 2 s pozemkem parc. č. st. 915, v Lomnici nad Popelkou do kopie katastrální mapy (1 list, A4).

O d ů v o d n ě n í :

Ministerstvo kultury obdrželo od Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Liberci, dne 18. 2. 2010 č. j. NPÚ-353/663/2010 podnět k prohlášení **budovy Tylova divadla čp. 2 s pozemkem parc. č. st. 915, k. ú. a obec Lomnice nad Popelkou, okres Semily, Liberecký kraj**, za kulturní památku.

Ve svém podání uvedl Národní památkový ústav: „...*Budova divadla je situována na severovýchodním okraji památkové zóny v centru města, čelně štítem s hlavním vstupem k ulici Plk. Truhláře, která de facto prochází po hrázi zasypaného pivovarského rybníka. Stavbu tvoří zděný cihelný skelet na výrazně protáhlém obdélníkovém půdorysu, který je založený na roštu ze zdvojených dřevěných pilotů. Zastropení všech podlaží vyjma orchestřiště a jeviště je řešeno litými železobetonovými deskami s pohledovými nosníky čtvercového profilu. Kovový subtilní nýtovaný příhradový krov je „bazilikálně“ podélně členěn na 3 části: převýšenou střední část se světlíkem s nízkou sedlovou střechou a dvě boční části s pultovými*

střechami. Střecha je v jižní části ukončena převýšenou hmotou vstupní haly se schodištěm s plochou střechou a na opačném severním konci provazištěm s mašinerií s nízkou sedlovou střechou. Mladší přístavba šaten s pohledovou omítkou a kabřincovým obkladem, která ze severu ukončuje hmotu stavby, je zastřešena 2 pultovými střechami s vnitřním úžlabím.

Jižnímu průčelí s hlavním vstupem a žulovým schodištěm dominuje převýšený štít s prolomeným oknem. Architektonická struktura režného cihlového štítu tvoří „borduru“ či „paspartu“ exteriéru domu, která evokuje „kulisu“ slavnostního oblouku či vstupní brány. Hmotu všech průčelí decentně odlehčují omítané plochy říms, nároží a bočních přístavků. Obdobného autorského architektonického řešení tj. kombinace režného cihlového zdiva a omítaných ploch a blokového skládání hmot bylo použito u vlastního rodinného domu O. Lisky a vily Aloise Švorčíka v Hradci Králové z r. 1932.

Boční východní i západní průčelí jsou řešena obdobně. Boční přízemní rizality s bývalým bytem a bufetem (dnes pokladna a WC) jsou omítané. Bočnímu vstupu do zákulisí na východním průčelí osově symetricky odpovídá únikový východ na západním průčelí, který od dvoukřídlých dveří pokračuje vykonzolovanou lávkou, která původně vedla nad hladinou rybníka. Pod lávkou se nachází zbytky kamenného zdiva z návodní strany hráze. Severní průčelí tvořené novou přístavbou je jednoduché bez členění, novostavba kopíruje původní hmotu divadla a výrazně neruší celkový vzhled budovy. Na jihozápadním nároží propojuje budovy divadla a spořitelny zbytek původního železobetonového ohrazení s dřevěnou výplní, které mělo umocňovat novou kulisu nábrežní kolonády.

Hlavním vstupním schodištěm ze žulových schodnic se vstupuje do zádveří k pokladně (původně bufet) přes troje dvoukřídlé fládrované dřevěné dveře s prosklením. Vpravo od vstupu má být dle kroniky divadelních ochotníků uložen za dřevěným obložením základní kámen s vloženými písemnými dokumenty a pamětními předměty. Zádveří od foyer je děleno trojicí dvoukřídlých dveří s oboustranným pantem. Prostor foyer je zadlážděn mladšími leštěnými žulovými deskami, v pravé části je bufet a šatna, a schodiště na balkon. Na podestě schodiště a na podlaze před vstupem na balkon je dochována původní keramická zádlažba (imitace přírodního kamene). Na schodišti směrem na balkon u podesty je zachováno původní zábradlí s půlkruhovým ukončením. Z foyer vedou do hlediště 2 boční vstupy. Pod balkonem je druhotně umístěna promítací kabina. Základní členění prostoru hlediště i jeviště zůstalo nezměněno, tj. oba prostory odděluje opona s profilovanou zděnou paspartou, na podium se vstupuje postranními schůdky, podél přístupových chodeb jsou v nikách hlediště umístěny tělesa ústředního vytápění. Ze stropu hlediště vystupuje původní těleso vzduchotechniky, ke kterému je v prostoru půdy zachována původní mechanizace. Mezi hledištěm a jevištěm je prostor orchestríště, který je zastropen demontovatelnými dřevěnými fošnami. Nad jevištěm s prkennou podlahou na dřevěných trámech je provaziště. Vpravo od jeviště je boční vstup na chodbu, ze které se vstupuje do suterénu budovy, kde jsou sklady kulis, kotelna a orchestríště. Z pravé části jeviště se rovněž vstupuje do 2. NP provozní části, kde je kuchyně, jednací místnost a maskérna (původně promítací kabina). Přimo za jevištěm je v úrovni I. NP spolková místnost a sklad kostýmů.

Památkově hodnotné prvky:

plášť z cihelného režného zdiva

vnější vstupní dveře v hlavním vstupu zábradlí ve foyer na schodišti na balkon štukový rám (ostění) před oponou

architektonicky členěný podhled foyer (částečně druhotně překryt dřevěnými deskami)
celkové architektonické řešení exteriéru budovy

konstrukce krovu

datace včetně vývojových etap:

červen-září 1929 -- projekt

září 1929-září 1930 — realizace

Divadlo J. K. Tyla je velmi kvalitním příkladem progresivní meziválečné československé architektonické tvorby. Objekt je dílem Oldřicha Lisky opomíjeného, ale významného českého funkcionalistického architekta, který je spojen především s Hradcem Králové, kde měl svůj ateliér. Architektura lomnického divadla je zajímavou českou variací na funkcionalistickou německou, holandskou a belgickou architekturu 20. a 30. let, která s oblibou využívala pohledový rastr z režného cihelného zdiva. Z finanční úspory nebyl na plášt' použit tzv. kovový kabřinec, ale levnější varianta z ostře pálených cihel. Výjimečné je technické řešení stavby, která je založena na zdvojených dřevěných pilotech. Stavba vnesla na počátku 30. let 20. století nejen do městského prostředí Lomnice nad Popelkou, ale do stavebního fondu současného Libereckého kraje novou podobu moderní architektury. V Libereckém kraji v meziválečném období kromě Nového Boru nevznikla budova divadla, která by měla srovnatelné architektonické kvality. V budově se dochovala projektová dokumentace a řada dalších archiválií, které dokládají tvůrčí suverenitu a umělecký talent Oldřicha Lisky. Na základě dochovaných archiválií i samotné stavby lze názorně sledovat vznik budovy od prvotního nápadu, který byl především vlivem vnějších okolností několikrát měněn, přes dokumentaci pro stavební povolení až po samotné provedení stavby, které výrazně poznamenala hospodářská krize na počátku 30. let 20. století.

Ministerstvo kultury předložený podnět vyhodnotilo a na jeho základě zahájilo řízení ve věci. Účastník řízení byl o zahájení řízení vyrozuměn podle § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, dopisem Ministerstva kultury ze dne 31. 3. 2010, č. j. MK 4531/2010 OPP a bylo mu umožněno se k věci vyjádřit. Této možnosti nevyužil. Zároveň byl účastník řízení vyrozuměn v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), v dopise ze dne 31. 3. 2010, č. j. MK 4531/2010 OPP o tom, že Ministerstvo kultury shromáždilo podklady k vydání rozhodnutí a bylo mu umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k uvedeným podkladům i způsobu jejich zjištění, popřípadě navrhl jejich doplnění. Této možnosti ve stanovené lhůtě opět nevyužil.

Podle § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, se k návrhu vyjádřil Krajský úřad Libereckého kraje, odbor kultury a památkové péče. Ve svém stanovisku ze dne 19. 1. 2010, č. j. KULK 79838/2009 uvádí: „...*Funkcionalistická stavba Tylova divadla v Lomnici nad Popelkou od architekta Oldřicha Lisky představuje jednu z dominant města. Stavba si z doby svého vzniku, 30. léta 20. století, zachovala kromě téměř nezměněné dispozice a výrazu exteriéru z režného cihelného zdiva i množství původních interiérových detailů. Zábradlí, štukový rám jeviště a vstupní dveře divadla, doplňují i na několika místech zachovaná kování dveří a oken. Zásah do interiéru v 80. letech 20. století přinesl nejen modernizaci již zastaralého technického vybavení, ale i několik cizorodých prvků vykazujících elementární utilitárnost poplatnou době. Nejvýraznější stavební změnou bylo nahrazení okenní výplně prolomeného okna v čelní fasádě copilítovými profily a přestavba bytu správce na WC pro diváky. Stavba vykazuje výrazné prvky funkcionalizmu a bez výraznějších stavebních změn (s výjimkou vestavby WC) zůstal původní architektonický výraz zachován do současnosti.*

Tylovo divadlo v Lomnici nad Popelkou splňuje nároky kulturní památky, jak jsou uvedena v 2 zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči a z tohoto důvodu doporučujeme její prohlášení za kulturní památku...“

Městský úřad Semily, úsek státní památkové péče zaslal stanovisko ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. V dopise ze dne 7. 12. 2009 č. j. OŠKV/703/09 doporučuje prohlášení budovy divadla za kulturní památku z těchto důvodů: „*Divadlo bylo postaveno díky úvěru a rozsáhlé sbírce lomnického ochotnického spolku*

v roce 1930. Autorem projektu byl arch. Oldřich Liska, který projektoval i sousední budovu městské spořitelny, vlastní stavbu realizoval stavitel Václav Slaba. Díky dobré volbě architekta vznikla velmi kvalitní kompozice, jakási nová promenáda, nový prostor a nová dominanta města. Vlastní stavba divadla je již svou velikostí unikátní, stylově ji lze zařadit do jakési české variace holandské a belgické funkcionalistické architektury 20. a 30. let minulého století s důrazem kladeným na režné cihelné zdivo. Výjimečné je i technické řešení založení stavby v místech zrušeného pivovarského rybníka (dvojitě dřevěné piloty).

Stavba se nalézá na území Městské památkové zóny (divadlo je v mapovém podkladu k vyhlášce o zřízení této MPZ označeno jako objekt spoluvytvářející charakter PZ).

Jako kvalitní zástupce moderní meziválečné architektury bude divadlo velkým přínosem pro památkový fond Libereckého kraje. Stavba odpovídá kritériím pro zařazení mezi kulturní památky ve smyslu 2 odst. 1 písmena a)..“

Po vyhodnocení výše uvedeného jednotlivě i ve vzájemných souvislostech dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že **budova Tylova divadla čp. 2 s pozemkem parc. č. st. 915, k. ú. a obec Lomnice nad Popelkou, okres Semily, Liberecký kraj**, splňuje podmínky pro prohlášení věci za kulturní památku ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Objekt je hodnotným příkladem architektonické tvorby z počátku 20. století. Autorem projektu je významný funkcionalistický architekt Oldřich Liska, jehož dílo je spojeno především s východočeským regionem. Ojedinelé je technické řešení stavby, která je založena na zdvojených dřevěných pilotech. Dispozice budovy se dochovala bez podstatnějších změn. Pozoruhodné je architektonické ztvárnění exteriéru s využitím kombinace režného cihelného zdiva a omítaných ploch. Ve vnitřních prostorech se nachází množství původních detailů: štukový portál jeviště, architektonicky členěný podhled foyer, vstupní dveře, konstrukce krovu a další. Budova Tylova divadla tvoří dominantu historické zástavby na území městské památkové zóny Lomnice nad Popelkou.

POUČENÍ:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové

schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha:

Zákres budovy Tylova divadla čp. 2 s pozemkem parc. č. st. 915 v Lomnici nad Popelkou do kopie katastrální mapy (1 list, A4).

Tento zákres budovy Tylova divadla čp. 2 s pozemkem parc. č. st. 915 v Lomnici nad Popelkou do kopie katastrální mapy je nedílnou součástí rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. MK 6152/2010 OPP ze dne 28. 4. 2010.

1) Zákres do katastrální mapy